

Postup při identifikaci dětí s vysokým intelektovým potenciálem:

- I. preidentifikace (v rodině, ve škole)
- II. vyšetření kognitivních schopností v PPP

Jak poznáme vysoce nadané děti?

Nadaným dětem je třeba věnovat pozornost už od útlého věku, kdy se začínají objevovat první charakteristické projevy vysokého nadání.

Kojenecký věk – již v útlém věku dítěte můžeme pozorovat **rozdíly v aktivitě a v soustředění pozornosti**. Bývá spontánnější a živější v reakcích na podněty z prostředí, může působit jako hyperaktivní. Brzy diferencuje tvary, experimentuje s předměty. Intenzivně reaguje na nové podněty. Věnuje velkou pozornost lidem a věcem ve svém bezprostředním okolí – jakoby je soustředěně pozorovalo. Brzy diferencuje tvary, experimentuje s předměty, intenzivně reaguje na nové podněty.

Předstih v psychomotorickém vývoji - sedí, chodí a mluví dřív, než průměrné děti (ale není to pravidlem).

Předstih v rozvoji řeči – již v roce slova a brzy celé věty. Obsáhlý slovník. Aдекватní využití slov. Dobře používá spojky (pak, jestli). Schopnost naslouchat druhým, vést dialog.

Záliba v kategorizaci, třídění předmětů, dítě si samo stanoví kritérium.

Velká zvědavost a samostatné chování při objevování světa. Dychtivost po učení – období zvědavých otázek (běžně mezi 3.-4. rokem) nastupuje podstatně dříve, dítě se nespokojí s jednoduchou odpovědí, vyznívá se tak dlouho, dokud se přesně nedozví, co chtělo vědět.

Předčasné intelektové aktivity. Zabývání se symboly, numerickými, verbálními.

Z vlastního popudu zájem učit se číst a psát již v předškolním věku.

Brzký zájem o čísla, o hodnotu peněz, počítání, zvládání jednoduchých slovních úloh - charakteristické je samostatné zacházení s čísly, vlastní metody v přístupu k číslům a množinám, vlastní způsoby počítání, na základě manipulace s vhodnými předměty, např. s metrem si najdou vlastní přístup k pochopení násobení.

Výborná paměť. Dobře si pamatuje písničky, básničky, příběhy

Dobrá prostorová orientace – rychle se orientuje ve svém prostředí, lokalizuje věci, umísťuje předměty, brzy rozeznává vlevo-vpravo, správně reaguje na pokyny v tomto smyslu

Touha dělat vše sám, vlastním způsobem – může přivádět rodiče a vychovatele k zoufalství. Při hrách vytváří nová pravidla, různé variace her.

Široké spektrum zájmů. **Časný intelektuální zájem**, nepřiměřené věku.

Vysoká schopnost koncentrace pozornosti - schopnost upnout se soustředěně i odpovědně k práci. Schopnost dobře pozorovat. Zároveň dělat více věcí současně.

Zájem o komplexní či abstraktní otázky – život, smrt, čas, elektřina. Předčasné přemýšlení o smyslu života – často kladou dospělým složité otázky ohledně původu člověka a toho, co přijde po smrti.

Pro preidentifikaci akcelerovaného rozumového vývoje či mimořádných kognitivních schopností lze využít naše dotazníky (ke stažení):

- *Pre-identifikace vysokého rozumového nadání u dětí předškolního věku*
- *Inventář projevů chování dětí školního věku (pro rodiče školáků)*
- *Zvláštnosti v projevech žáků, jež signalizují vysoké rozumové schopnosti (pro učitele)*